

PRISMA WOORDENBOEK

Nederlands Italiaans

Bewerking: dr. Jacques H. Brinker en redactie Prisma

prisma

Over Prisma woordenboeken

De Prisma's zijn al jaren **de meest gekochte en gebruikte woordenboeken** op de middelbare school. De woordenboeken Italiaans genieten een uitstekende reputatie onder gebruikers en docenten op taalinstututen en volksuniversiteiten.

In geen ander pocketwoordenboek vind je zo veel **betrouwbare informatie**. De inhoud is samengesteld en gecontroleerd door ervaren lexicografen en vertalers. In alle Prisma's wordt de **officiële spelling** toegepast, volgens de regels van de Nederlandse Taalunie.

Dit Prisma woordenboek biedt **meer informatie** dan welk ander pocketwoordenboek ook: het bevat tienduizenden trefwoorden en duizenden voorbeeldzinnen: alles wat je als beginnende tot flink gevorderde cursist, student of liefhebber nodig hebt. De Prisma pockets worden voortdurend bijgewerkt en elke nieuwe druk bevat de meest **actuele updates**.

Deze pocket is erg **helder en gebruiksvriendelijk** door de overzichtelijke indeling van betekenissen, voorbeeldzinnen en idiomen. De extra kleur en de letterliniaal zijn belangrijke hulpmiddelen waarmee je snel vindt wat je zoekt.

Heb je vragen of opmerkingen? Mail deze dan naar info@prisma.nl. Alvast hartelijk dank!

de Prisma redactie

Inhoud

- 6 Gebruiksaanwijzing
- 9 Bijzondere tekens
- 10 Afkortingen
- 11 Voorbeeldpagina
- 13 Het woordenboek (A-Z)
- 699 Beknopte grammatica

Voorbeeldpagina

accent ¹ aksent ² **HET** 1 TAAK. klemtoon **accento** ³ **M** • **het** ~ **ligt op de tweede lettergreep** l'accento cade sulla seconda sillaba • **het** ~ **schrijven/leggen op** accentare 1 **2** manier van spreken **accento** ⁴ **M** • **een zwaar/licht Nederlands** ~ **hebben avere** 10 **un forte/leggero** **accento** olandese ⁵ **3** **FIG.** nadruk • **het** ~ **leggen op** <duidelijk doen uitkomen> accentuare 1, <benadrukken> mettere 50/porre 56 l'accento su, <benadrukken> mettere 50 in rilievo **accent** ⁶ 2 "aksaN" **HET** leesteken • ~ **aigu** **accento** ⁷ **M** acuto • ~ **circonflexe** **accento** ⁸ **M** circonflesso • ~ **grave** **accento** ⁹ **M** grave • **een** ~ **schrijven op** accentare 1, segnare 1 l'accento su **accentueren** ¹⁰ **OV WW** <duidelijk doen uitkomen> **accentuare** 1, <benadrukken> mettere 50/porre 56 l'accento su, <benadrukken> mettere 50 in rilievo, <accentteken plaatsen> accentare 1, segnare 1 l'accento su, <de klemtoon laten horen> **accentare** 1 • **deze jurk accentueert je figuur** questa gonna fa risaltare la tua figura **acceptabel** 1 **BN** accettabile **2** **BW** in modo accettabile **ace** ¹¹ **DE** (SPORT) **ace** ¹² **M**, servizio ¹³ **M** vincente **acetone** ¹⁴ **HET** acetone ¹⁵ **M** **ach** ¹⁶ **TUSSENW** ahil, ah! • ~ **en wee roepen** lamentarsi 1 (con voce straziante) • ~ **kom!** macché! **achilleshiel** ¹⁷ **DE** tallone ¹⁸ **M** d'Achille **achillespees** ¹⁹ **DE** tendine ²⁰ **M** d'Achille **acht** 1 **TELW** otto ²¹ **→ vier** ²² **2** **DE** 1 getal otto ²³ **M**, <schoolcijfer> otto (su dieci) • **de Holland** ~ <roeiteam> l'otto olandese **2** aandacht **cura** ²⁴ **V**, attenzione ²⁵ **V** • **in** ~ **nemen** rispettare 1, osservare 1 • **zich in** ~ **nemen** (voor) guardarsi 1 (da) • **→ slaan** op fare 47/prestare 1 attenzione a, badare 1 a • **geef** ~! attenti! **achtbaan** ²⁶ **DE** ottovolante ²⁷ **M** **achteloos** 1 **BN** sbadato, disattento, <nonchalant> **noncurante** ²⁸ **2** **BW** sbadatamente, <nonchalant> **con noncuranza** • ~ **omspringen met** fare 47 **qco** alla leggera **achten** ²⁹ **OV WW** 1 van oordeel zijn **giudicare** 2, ritenere 21 • **het zijn plicht** ~ **om sentirsi** ³⁰ **70** in dovere di • **ik acht het mogelijk** lo ritengo possibile **2** waardenen **rispettare** 1, **stimare** 1 • **gering** ~ **dare** 7 poco peso a, disprezzare 1 **achter** 1 **VZ** na <bij plaats> **dietro**, <gevolgd door pers vnw> **dietro di**, a • ~ **de boom** dietro l'albero • ~ **het bureau** zitten stare 8 dietro la scrivania, stare 8 alla scrivania • ~ **het stuur** al volante • ~ **zich** dietro di sé • ~ **iem.** om all'insaputa di qun. • ~ **iem.** staan dare 7 il proprio appoggio a qun. • **wij lopen** ~ **elkaar** camminiamo uno dietro l'altro, <in ganzenpas> camminiamo in fila indiana • ~ **elkaar** door di seguito, di fila • ~ **de waarheid** komen arrivare 1 a scoprire la verità • **de mens** ~ **de politicus** l'uomo dietro il politico **2** **BW** 1 aan de achterkant **akker** ³¹ **DE** campo ³² **M** • **op zijn dooi** ~ **hij** con comodo

Trefwoorden en varianten daarvan zijn vet gedrukt; voorzetsels die de betekenis van een trefwoord veranderen ook.

Uitspraak geven we aan tussen aanhalingstekens ("...").

Meerdere betekenissen binnen een trefwoord geven we aan met vette, zwarte cijfers.

Voorbeeldzinnen geven we schuingedrukt, na een zwart bolletje, met in romeinse letters de vertaling.

Labels geven extra informatie over stijl, herkomst of vakgebied; ze staan in zwarte letters, in kleinkapitaal.

Grammaticale informatie, bv. over geslachten, geven we in blauwe letters.

Een pijl verwijst naar een ander trefwoord.

Tildes (~) vervangen het trefwoord in voorbeeldzinnen, spreekwoorden en vaste uitdrukkingen.

Meerdere woordsoorten binnen een trefwoord geven we aan met vette, blauwe cijfers; woordsoorten geven we in blauwe letters, in kleinkapitaal.

Het blauwe getal achter een werkwoord geeft aan dat het wordt vervoegd zoals het corresponderende werkwoord in de Beknopte grammatica, paragraaf 6.

Tussen geknikte haken geven we extra gebruiksinformatie.

Spreekwoorden en vaste uitdrukkingen geven we schuingedrukt, na een zwart driehoekje, met in romeinse letters de vertaling.

0-9

0.0-biertje ¹ **HET** birra 0.0 ² **V**; birretta ³ **V** analcolica

1 aprilgrap ⁴ **DE** pesce ⁵ **M** d'aprile

1 uurservice ⁶ **DE** servizio ⁷ **M** superrapido

3D ⁸ **AFK** 3D • **een film in 3D** bekijken guardare 1 **un film in 3D**

3D-bril ⁹ **DE** occhiali ¹⁰ **M** ¹¹ **MV** 3D

3D-film ¹² **DE** film ¹³ **M** (in) 3D

3D-printen ¹⁴ **OV** + **ONOV** **WW** usare 1 **una**

stampante 3D; stampare 1 **con una stampante** 3D

3D-printer ¹⁵ **DE** stampante ¹⁶ **V** 3D

4wd ¹⁷ **DE** four wheel drive **trazione** ¹⁸ **V** integrale

5 eurobiljet ¹⁹ **HET** biglietto ²⁰ **M** da 5 **euro**

5G ²¹ **AFK** COMM. 5g ²² **V**

06-nummer ²³ **HET** numero ²⁴ **M** di cellulare; numero ²⁵ **M** di telefonino

8 uurjournaal ²⁶ **HET** Telegiornale [TG] ²⁷ **M** delle ore venti

A

a ¹ **DE** 1 letter **a** ² **M/V** • **de** ~ **van Anton** a come Ancona **2** muzieknoot **la** ³ **M** • **van** ~ **tot z** dall'a alla zeta • **wie** ~ **zegt, moet ook b zeggen** quando si è in ballo bisogna ballare

A4'tje ⁴ **HET** A4 ⁵ **M** (A quattro)

AAA-batterij ⁶ **DE** (v) batteria ⁷ **V** AAA

AA-batterij ⁸ **DE** (v) batteria ⁹ **V** AA

aagje ¹⁰ **HET** • **nieuwsgierig** ~ **ficcanaso** ¹¹ **M/V** (¹² **MV**

ficcanaso/ficcanasi, ¹³ **V** **MV** ficcanaso)

aai ¹⁴ **DE** carezza ¹⁵ **V** • **iemand een** ~ **geven dare** 7 **una**

carezza ¹⁶ **a** qun.

aaen ¹⁷ **OV** **WW** accarezzare 1 • **iemand over zijn bol** ~

accarezzare 1 la testa ¹⁸ **a** qun.

aak ¹⁹ **DE** boot **chiatta** ²⁰ **V**; **barcone** ²¹ **M**

aal ²² **DE** anguilla ²³ **V** • **zo glad als een** ~ **furbo** come una volpe; viscido

aalbes ²⁴ **DE** 1 vrucht **ribes** ²⁵ **M** **2** struik **ribes** ²⁶ **M**

aalmoes ²⁷ **DE** elemosina ²⁸ **V** • **om een** ~ **vragen**

chiedere 33 l'elemosina; elemosinare 1 • **(iemand)**

een ~ **geven dare** 7 l'elemosina; fare 47 l'elemosina

aalscholver ²⁹ **DE** cormorano ³⁰ **M**

Aalst ³¹ **HET** Aalst ³² **V**

aambeeld ³³ **HET** 1 werkblok **incudine** ³⁴ **V** • **steeds op hetzelfde** ~ **slaan battere** • sempre sullo stesso tasto/

chiedo **2** gehoorbeentje **incudine** ³⁵ **V**

aambeien ³⁶ **DE** (MV) emorroidi ³⁷ **V** **MV**

aan 1 **VZ** 1 bij, op, in een plaats **a**; **in**; **su** • ~ **dek in**

coperta • ~ **de gracht** sul canale • ~ **de muur** alla

parete • ~ **de piano**: **Wibi Soerjadi** al pianoforte:

Wibi Soerjadi • ~ **de Rijn** sul Reno • ~ **het strand**

in spiaggia • ~ **zee** <gelegen aan> sul mare; <op

het strand> al mare • **hij stond** ~ **het raam** stava

affacciato alla finestra • ~ **de deur** alla porta **2** naar

iets toe **a** • ~ **land** komen approdare 1 • ~ **tafel** gaan

andare 6 **a** tavola **3** met meew **vw** **a** • iets ~ **iem.**

geven dare 7 qco. **a** qun. • **hij geeft mij een ijsje** mi

da un gelato • **geef het** ~ **mij** dammelo • **de beurt is**

~ mij tocca **a** me • **het is niet** ~ **mij** om dat te zeggen

non spetta **a** me dirlo **4** als gevolg van, door **di** •

~ **hepatitis** **lijden/sterven** soffrire 73/morire 75 di

epatite • **ik zie het** ~ **je** **gezicht** te lo leggo in faccia **5**

wat betreft **a**; **di** • **gewond** ~ **de arm** ferito al braccio

• **een gebrek** ~ **vitaminen** **una** mancanza di vitamine

6 na/naast elkaar **a**; **dopo** • **rij** ~ **rij** fila dopo fila •

twee ~ **twee** **a** due **a** due **7** bezig met • ~ **het werk** (en)

zijn stare 8 lavorando • **van nu af** ~ **d'ora in poi** **2**

BW 1 in werking **acceso** • **de radio** staat ~ **la** radio

is accesa • **de verwarming** is ~ **il riscaldamento** è

acceso • **het vuur** is ~ **il fuoco** è acceso **2** op zekere

wijze **con** • **er** is niets ~ <het is makkelijk> è come

bere **un** bicchiere d'acqua; <het is saai> non c'è

gusto • **er** is niets van ~ **non c'è** niente di vero •

ervan op ~ **kunnen** poterci 17 contare • **hij reed af** en ~

andava **e** veniva

aanbakken ³⁸ **ONOV** **WW** attaccarsi 2 • **de vis** is

aangebakken il pesce si è attaccato

aanbellen ³⁹ **ONOV** **WW** suonare 1 alla porta • **hij**

iem. ~ suonare alla porta di qun.

aangebesteden **ov ww** **appaltare** **1**; **dare** **7** in **appalto** • ~ *bij* appaltare **4**; **dare** in **appalto** **a** • *een opdracht* ~ appaltare un incarico

aanbesteding **DE** **appalto** **M** • *een onderhandse* ~ **appalto** in forma privata • *een openbare* ~ **appalto** pubblico

aanbetalen **ov ww** **pagare** **3** un **acconto**; **pagare** **3** una **caparra**

aanbetaling **DE** **acconto** **M**; **caparra** **V** • *een ~ doen* **pagare** **3** una **caparra**; **pagare** **3** un **acconto**

aanbevelen **ov ww** **raccomandare** **1** •

warm aanbevelen si raccomanda vivamente; si raccomandano vivamente • *daarvoor houd ik mij aanbevelen* sono molto interessato (alla tua proposta) • *het is aan te bevelen ...* è consigliabile ...; è raccomandabile ...

aanbevelenswaardig **BN** **consigliabile**; **raccomandabile** • *het is ~ om ...* è consigliabile ...; è raccomandabile ...

aanbeveling **DE** **het** **aanbevelen** **raccomandazione** **V** • *op ~ van iem.* su raccomandazione di qun. • *dat strekt tot ~* è titolo preferenziale; è titolo di preferenza • *het verdient ~ om ...* è raccomandabile ... • *dat is geen ~ non* è un punto a favore

aanbidden **ov ww** **adorare** **1** • *de Egyptenaren aanbaden hun farao's* gli egizi adoravano i loro faraoni • *hij aanbidt zijn vrouw* adora sua moglie

aanbidder **DE** **adoratore** **M** (**V** **adoratrice**) • *stille ~ ammiratore* **M** *anonimo*/segreto

aanbidding **DE** **adorazione** **V** • *in ~ voor iets staan* essere **46** in adorazione davanti a qco.

aanbieden **ov ww** **mettere** **50** in **offerta**; **offrire** **73**; **presentare** **1** • *iemand een cadeau ~ offrij* consegnare **1** un regalo a qun.; *offrij* qco. in dono a qun. • *zich ~ offrij* • *zich ~ om te helpen offrij* di aiutare • *te koop aangeboden* vendesi

aanbieder **DE** <**V**, **netwerk**> **provider** **M**; <**V**, **product**> **offerente** **M/V**

aanbieding **DE** **offerta** **V** • *een speciale* ~ un'offerta speciale • *in de ~ zijn* essere **46** in offerta

aanbinden **ov ww** **1** **vastbinden** **allacciare** **4**;

legare **3**; <**vasthaken**> **agganciare** **4** • *zijn schaatzen ~ allacciarsi* **4** **i pattini** **2** **beginnen** • *de strijd met iem.* ~ entrare **1** in conflitto/discussione con qun.

aanblazen **ov ww** **1** **LETT.** **doen opvlammen** **attizzare** **1**; **FIG.** **animare** **1** • *het vuur ~ attizzare* il fuoco • *hartstocht ~ attizzare* le passioni **2** **MUZ.** <aan de mond zetten> **imboccare** **2**; <blazen> **soffiare** **4** **3** **TAALK.** **aspirare** **1** • *een aangeblazen t* una **t** aspirata

aanblijven **onov ww** **rimanere** **18** • *iemand laten ~* lasciare **4** qun. nella sua **carica**

aanblik **DE** **1** **het zien** **vista** **V** • *bij de eerste ~ a prima vista* **2** **wat gezien wordt** **scena** **V**; **veduta** **V** • *een trieste ~ bieden* **offrire** **73** uno spettacolo desolante

aanbod **DE** **offerta** **V**; **proposta** **V** • *een gevarieerd ~* un'ampia offerta; una ricca offerta • *een groot ~* *aan/van ...* una ricca offerta di ... • *een ~ aannemen*

accettare **1** **un'offerta** • *een ~ afslaan* respingere **27** / rifiutare **1** **un'offerta** • *een ~ doen* fare **47** **un'offerta** • *een ~ intrekken* revocare **2** **un'offerta** • *de wet van vraag en ~* la legge della domanda e dell'offerta

aanboren **ov ww** **1** **doordringen tot** **aprire** **73** (forando); **trovare** (forando) • *aardolie ~ estrarre* **68** il petrolio • **FIG.** *nieuwe talenten bij jezelf ~ scoprire* **73** nuovi talenti in te **2** **borend** **openen** **estrarre** **68**; **perforare** **1** • *een nieuw vat ~ spillare* **1** un'altra botte

aanbouw **DE** **1** **het** (aan)bouwen **costruzione** **V** • *in ~ zijn* essere **46** in costruzione **2** **aangebouwd** **deel** **parte** **V** **annessa**

aanbouwen **ov ww** **annettere** **35**; <uitbreiden> **ampliare** **4**

aanbraden **ov ww** **rosolare** **1**

aanbranden **onov ww** **bruciarsi** **4** • *aangebrand* **ruiken** avere **10** odore di bruciato; <sterker> **puzzare** **10** di bruciato • *het eten is aangebrand* il cibo si è bruciato

aanbreken **1** **ov ww** **beginnen** te gebruiken **mettere** **50** **mano** **a** • *een fles wijn ~ aprire* **73** una bottiglia di vino • *het spaargeld ~ intaccare* **2** **i risparmi** **2** **onov ww** **beginnen** (in)cominciare **4**; **iniziare** **4**; **spuntare** **1** • *een nieuwe dag breekt aan* comincia un nuovo giorno • *de dag breekt aan* si fa giorno; si sta facendo giorno • *bij het ~ van de dag* allo spuntar del giorno; sul fare del giorno

aanbrengen **ov ww** **1** **plaatsen** **applicare** **2**; **apportare** **1** • *een verband ~ mettere* **50** una fasciatura • *centrale verwarming ~ installare* **1** il riscaldamento centrale • *veranderingen ~ apportare* **1** delle modifiche **2** **verklikken** **denunciare** **4**; **FORM.** **denunciare** **4** • *iemand bij de politie ~ denunciare* **4** qun. alla polizia **3** **werven** **reclutare** **1** • *iemand als lid ~* **reclutare** **1** un nuovo socio **4** **veroorzaken** **portare** **1** • *deze halsketting brengt geluk aan* questa collana porta fortuna

aandacht **DE** **attenzione** **V** • *met gespannen ~ con grande/molta attenzione* • *iets onder iemands ~ brengen* segnalare **1** qco. all'attenzione di qun. • ~ *schenken aan* prestare **1** **attenzione** **a** • ~ *vestigen op* attirare **1** **l'attenzione** su; *richiamare* **1** **l'attenzione** su • *dat heeft mijn volle ~* ci penso io; me ne occupo io • *de ~ afleiden* sviare **5** **l'attenzione** • *de ~ doen verslappen* distrarre **67** **l'attenzione** • *de ~ houden* **bij concentrarsi** **1** su • ~ *vragen/vergen* richiedere **33** **attenzione** • *de ~ richten op* **concentrarsi** **1** su; **fissare** **1** **l'attenzione** su • *de ~ trekken/opeisen* attirare **1** / richiedere **33** **l'attenzione** • *de ~ vasthouden* tener **21** **desta** **l'attenzione** • *een en al ~ zijn* stare **8** molto attento • *heren, mag ik even uw ~?* signori, posso avere la vostra attenzione?

aandachtig **1** **BN** **attento** **2** **BW** **attentamente** **aandachtspunt** **DE** **punto** **M** **chiave** • *een ~ van iets maken* dare **7** la massima importanza a qco.

aandeel **DE** **1** **deel**, **bijdrage** **partecipazione** **V**; **parte** **V** • ~ *in de winst* **partecipazione** **V** **agli utili** • *een ~ hebben in iets* contribuire **71** a qco. **2** **ECON.** **azione** **V** • *aandelen in een bedrijf* **hebben** possedere **20** **azioni** di una società commerciale • ~ *aan*

Beknopte grammatica

UITSPRAAK

Klinkers

ongeveer als

<i>a</i>		<i>a</i> in <i>laten</i>
<i>e</i>	(open)	<i>e</i> in <i>bed</i> (komt alleen voor in beklemtoonde lettergreep)
<i>e</i>	(gesloten)	<i>ee</i> in <i>beet</i> (in beklemtoonde én onbeklemtoonde lettergreep)
		<i>ie</i> in <i>fiets</i>
<i>o</i>	(open)	<i>o</i> in <i>bot</i> (komt alleen voor in beklemtoonde lettergreep)
<i>o</i>	(gesloten)	<i>oo</i> in <i>boot</i> (in beklemtoonde én onbeklemtoonde lettergreep)
<i>u</i>		<i>oe</i> in <i>voet</i>

In combinaties van twee of drie klinkers wordt elke klinker apart uitgesproken. In de combinatie van *i* of *u* plus klinker gaat de *i* of *u* meestal in de richting van een Nederlandse *j* of *w* (piano, buono), maar tussen een *c* of *g* en een *a*, *o* of *u* is de *i* gewoonlijk alleen een schrijftteken dat niet uitgesproken wordt (mancia, Giovanni, Brescia).

Medeklinkers

b, d, f, j, k, l, m, n, p, t, x klinken ongeveer zoals in het Nederlands.

<i>c</i>	(vóór <i>e</i> of <i>i</i>)	<i>tsj</i> zoals in <i>Churchill</i> (Cecilia)
	(niet vóór <i>e</i> of <i>i</i>)	als de Nederlandse <i>k</i> (canto, Chianti)
<i>g</i>	(vóór <i>e</i> of <i>i</i>)	<i>dzj</i> zoals in het Engelse <i>gin</i> of <i>John</i> (gelato)
	(niet vóór <i>e</i> of <i>i</i>)	als <i>g</i> van het Franse <i>garçon</i> of het Duitse <i>gut</i> (Iago, Margherita)
<i>gl</i> (<i>i</i>)		ongeveer als <i>lj</i> : <i>Cagliari</i> , <i>figlio</i>
<i>gn</i>		ongeveer als <i>nj</i> , zoals in het Franse champagne (<i>bagno</i>)
<i>h</i>		wordt niet uitgesproken
<i>l</i>		als de Nederlandse <i>l</i> , maar 'dunner'
<i>q</i>		als de Nederlandse <i>k</i>
<i>r</i>		rollende <i>r</i>
<i>s</i>		als de Nederlandse <i>s</i> :
		1 aan het begin van een woord vóór een klinker (sera)
		2 aan het eind van een woord (caos)
		3 voorafgegaan door een medeklinker (forse)
		4 gevolgd door een stemloze medeklinker, d.w.z. door <i>f, p, q, t</i> of <i>c</i> (= <i>k</i>) (risposta)

als de Nederlandse *z*:

- 1 wanneer hij tussen twee klinkers staat (viso)
 - 2 gevolgd door een stemhebbende medeklinker, d.w.z. door *b, d, l, m, n, r, v* of *g* (turismo)
- als *sj* in *sjaal* (scena)
- als *sk* (scarpa, scherzo)
- bijna als de Nederlandse *w*, maar met enige wrijving uitgesproken (vino)
- als de Italiaanse *v* of als de Italiaanse *u* (woordafhankelijk)
- als de Nederlandse *j*

<i>sc</i>	(vóór <i>e</i> of <i>i</i>)	
	(niet vóór <i>e</i> of <i>i</i>)	
<i>v</i>		
<i>w</i>		
<i>y</i>		

z vaak als *ts* in *tsaar*, maar kan – en móét soms – klinken als *dz*; altijd dekkende regels ontbreken

De letters *j*, *k*, *w*, *x*, en *y* komen weinig voor.

Dubbel geschreven medeklinkers dienen lang (met grote intensiteit) uitgesproken te worden. De versterkte uitspraak van de *q* wordt als *cq* geschreven (*acqua*).

Klemtoon

Het Italiaans kent woorden met de klemtoon op de laatste, de voorlaatste, de op twee na laatste lettergreep en ook nog (weinige) met de klemtoon op de op drie of vier na laatste lettergreep. Het Italiaans geeft de klemtoon alleen maar aan, wanneer deze op de laatste lettergreep valt en het woord op een klinker eindigt (*città*). In dit woordenboek wordt de klemtoon aangegeven met een streepje onder de betreffende klinker, maar dit gebeurt niet waar in de spelling al een klemtoonteken staat en ook niet in de grote groep woorden waar de klemtoon op de voorlaatste lettergreep valt (tenzij enig misverstand zou kunnen ontstaan).

WOORDSOORTEN

1 Lidwoorden

1.1 Bepaald lidwoord

	enkelvoud	meervoud
mannelijk	il	i
vóór klinker	l'	gli
vóór s + medeklinker of z	lo	gli
vrouwelijk	la	le
vóór klinker	l'	le

1.2 Onbepaald lidwoord

mannelijk	un
vóór s + medeklinker of z	uno
vrouwelijk	una
vóór klinker	un'

1.3 Delend lidwoord

	enkelvoud	meervoud
mannelijk	del	dei
vóór klinker	dell'	degli
vóór s + medeklinker of z	dello	degli
vrouwelijk	della	delle
vóór klinker	dell'	delle

5	inviare	pres. invjo, invji, invja, inviamo, inviate, invjano; fut. invierò; c.pres. invji; imp.invja (tu)
6	andare	pres. vado, vai, va, andiamo, andate, vanno; fut. andrò; imp. va'/vai (tu)
7	dare	pres. do, dai, dà, diamo, date, danno; p.r. diedi/detti, desti, diede/dette, demmo, deste, diedero/dettero; fut. darò; c.pres. dia; imp. da'/dai (tu)
8	stare	als dare 7, behalve: p.r. stetti, stesti, stette, stemmo, steste, stettero

6.2 Werkwoorden op -ere

9 temere

	indicativo		passato remoto	futuro
io	presente temo	imperfetto temevo	temei/temetti	temerò
tu	temi	temevi	temesti	temerai
lui, lei, Lei	teme	temeva	temé/temette	temerà
noi	temiamo	temevamo	tememmo	temeremo
voi	temete	temevate	temeste	temerete
loro, Loro	temono	temevano	temerono/temettero	temeranno

	condizionale
io	temerei
tu	temeresti
lui, lei, Lei	temerebbe
noi	temeremmo
voi	temereste
loro, Loro	temerebbero

	congiuntivo presente	imperfetto	imperativo
io	tema	temessi	
tu	tema	temessi	temi
lui, lei, Lei	tema	temesse	tema
noi	temiamo	temessimo	temiamo
voi	temiate	temeste	temete
loro, Loro	temano	temessero	temano

		participio passato	temuto
		participio presente	temente
		gerundio	temendo
10	avere	pres. ho, hai, ha, abbiamo, avete, hanno; p.r. ebbi; fut. avrò; c.pres. abbia; imp. abbi, abbia, abbiamo, abbiate, abbiano	
11	cadere	p.r. caddi; fut. cadrò	
12	dolersi	pres. mi dolgo, ti duoli, si duole, ci doliamo, vi dolete, si dolgono; p.r. mi dolsi; fut. mi dorrò	
13	dovere	pres. devo/debbo, devi, deve, dobbiamo, dovete, devono/debbono; fut. dovrò; c.pres. debba	
14	parere	pres. paio, pari, pare, paiono, parete, paiono; p.r. parvi; fut. parrò; p.p. parso	

15 <i>persuadere</i>	<i>p.r.</i> persuasi; <i>p.p.</i> persuaso
16 <i>tacere</i>	<i>pres.</i> taccio, taci, tace, tacciamo, tacete, <u>tacc</u> iono; <i>p.r.</i> tacqui; <i>p.p.</i> taciuto
17 <i>potere</i>	<i>pres.</i> posso, puoi, può, possiamo, potete, <u>pos</u> sono; <i>fut.</i> potrò
18 <i>rimanere</i>	<i>pres.</i> rimango, rimani, rimane, rimaniamo, rimanete, <u>rima</u> ngono; <i>p.r.</i> rimasi; <i>fut.</i> rimarrò; <i>p.p.</i> rimasto
19 <i>sapere</i>	<i>pres.</i> so, sai, sa, sappiamo, sapete, sanno; <i>p.r.</i> seppi; <i>fut.</i> saprò; <i>c.pres.</i> sappia; <i>imp.</i> sappi, sappia, sappiamo, sappiate, sappiano
20 <i>sedere</i>	<i>pres.</i> siedo/seggo, siedi, siede, sediamo, sedete, <u>sied</u> ono/seggono
21 <i>tenere</i>	<i>pres.</i> tengo, tieni, tiene, teniamo, tenete, <u>teng</u> ono; <i>p.r.</i> tenni; <i>fut.</i> terrò
22 <i>valere</i>	<i>pres.</i> valgo, vali, vale, valiamo, valete, <u>val</u> gono; <i>p.r.</i> valsei; <i>fut.</i> varrò; <i>p.p.</i> valso
23 <i>vedere</i>	<i>p.r.</i> vidi; <i>fut.</i> vedrò; <i>p.p.</i> visto/veduto
24 <i>volere</i>	<i>pres.</i> voglio, vuoi, vuole, vogliamo, volete, <u>vogl</u> iono; <i>p.r.</i> volli; <i>fut.</i> vorrò
25 <i>chiudere</i>	<i>p.r.</i> chiusi; <i>p.p.</i> chiuso
26 <i>prendere</i>	<i>p.r.</i> presi; <i>p.p.</i> preso
27 <i>cingere</i>	<i>pres.</i> cingo, cingi, cinge, cingiamo, cingete, <u>cing</u> ono; <i>p.r.</i> cinsi; <i>p.p.</i> cinto
28 <i>condurre</i>	<i>pres.</i> conduco, conduci, conduce, conduciamo, conducete, <u>cond</u> ucono; <i>imperf.</i> conducevo; <i>p.r.</i> condussi, conducesti, condusse, conducemmo, conduceste, condussero; <i>fut.</i> condurrò; <i>p.p.</i> condotto; <i>ger.</i> conducendo
29 <i>esistere</i>	<i>p.p.</i> esistito
30 <i>assolvere</i>	<i>p.r.</i> assolvi/assolvetti/assolsi; <i>p.p.</i> assolto
31 <i>assumere</i>	<i>p.r.</i> assunsi; <i>p.p.</i> assunto
32 <i>bere</i>	<i>pres.</i> bevo, bevi, beve, beviamo, bevete, <u>bev</u> ono; <i>imperf.</i> bevevo; <i>p.r.</i> bevvi/bevetti; <i>fut.</i> berrò; <i>p.p.</i> bevuto; <i>ger.</i> bevendo
33 <i>chiedere</i>	<i>p.r.</i> chiesi; <i>p.p.</i> chiesto
34 <i>concedere</i>	<i>p.r.</i> concessi; <i>p.p.</i> concesso
35 <i>annettere</i>	<i>p.r.</i> annettei/annessi; <i>p.p.</i> annesso
36 <i>conoscere</i>	<i>pres.</i> conosco, conosci, conosce, conosciamo, conoscete, <u>con</u> oscono; <i>p.r.</i> conobbi; <i>p.p.</i> conosciuto
37 <i>correre</i>	<i>p.r.</i> corsi; <i>p.p.</i> corso
38 <i>cuocere</i> ¹	<i>pres.</i> cuocio, cuoci, <u>cuo</u> ce, cociamo, cocete, <u>cuo</u> ciono; <i>imperf.</i> cocevo; <i>p.r.</i> cossi, cocesti, cosse, cocemmo, coceste, <u>coss</u> ero; <i>fut.</i> cocerò; <i>p.p.</i> cotto; <i>ger.</i> cocendo
39 <i>ridere</i>	<i>p.r.</i> risi; <i>p.p.</i> riso
40 <i>esprimere</i>	<i>p.r.</i> espressi; <i>p.p.</i> espresso
41 <i>dire</i>	<i>pres.</i> dico, dici, dice, diciamo, dite, <u>d</u> icono; <i>imperf.</i> dicevo; <i>p.r.</i> dissi, dicesti, disse, dicemmo, diceste, <u>diss</u> ero; <i>imp.</i> di' (tu); <i>p.p.</i> detto; <i>ger.</i> dicendo
42 <i>dirigere</i>	<i>pres.</i> dirigo, dirigi, dirige, dirigiamo, dirigete, <u>dir</u> igono; <i>p.r.</i> diressi; <i>p.p.</i> diretto
43 <i>discutere</i>	<i>p.r.</i> discussi; <i>p.p.</i> discusso
44 <i>esigere</i>	<i>pres.</i> esigo, esigi, esige, esigiamo, esigete, <u>esig</u> ono; <i>p.p.</i> esatto
45 <i>espellere</i>	<i>p.r.</i> espulsi; <i>p.p.</i> espulso
46 <i>essere</i>	<i>pres.</i> sono, sei, è, siamo, siete, sono; <i>imperf.</i> ero, eri, era, eravamo, eravate, <u>era</u> no; <i>p.r.</i> fui, fosti, fu, fummo, foste, <u>fur</u> ono; <i>fut.</i> sarò; <i>c.pres.</i> sia; <i>imp.</i> sii, sia, siamo, siate, siano; <i>p.p.</i> stato
47 <i>fare</i>	<i>pres.</i> faccio, fai, fa, facciamo, fate, fanno; <i>imperf.</i> facevo; <i>p.r.</i> feci, facesti, fece, facemmo, faceste, <u>fec</u> ero; <i>imp.</i> fa' fa' (tu); <i>ger.</i> facendo
48 <i>fondere</i>	<i>p.r.</i> fusi; <i>p.p.</i> fuso
49 <i>leggere</i>	<i>pres.</i> leggo, leggi, legge, leggiamo, leggete, <u>legg</u> ono; <i>p.r.</i> lessi; <i>p.p.</i> letto
50 <i>mettere</i>	<i>p.r.</i> misi; <i>p.p.</i> messo

51 <i>muovere</i> ¹	<i>pres.</i> muovo, muovi, muove, muoviamo, movete, <u>muo</u> vono; <i>imperf.</i> movevo; <i>p.r.</i> mossi, movesti, mosse, movemmo, moveste, <u>mos</u> sero; <i>fut.</i> moverò; <i>p.p.</i> mosso; <i>ger.</i> movendo
52 <i>nascere</i>	<i>pres.</i> nasco, nasci, nasce, nasciamo, nascete, <u>nas</u> cono; <i>p.r.</i> nacqui; <i>p.p.</i> nato
53 <i>rispondere</i>	<i>p.r.</i> risposi; <i>p.p.</i> risposto
54 <i>nuocere</i> ¹	<i>pres.</i> noccio/nuoccio, nuoci, nuoce, nociamo, nocete, <u>no</u> cciono/nuocciono; <i>imperf.</i> nocevo; <i>p.r.</i> nocqui, nocesti, nocque, nocemmo, noceste, <u>no</u> cquero; <i>fut.</i> nocerò; <i>p.p.</i> nociuto
55 <i>piovere</i>	<i>p.r.</i> piove, piovro; <i>c.pres.</i> piova; <i>c.imperf.</i> piovesse
56 <i>porre</i>	<i>pres.</i> pongo, poni, pone, poniamo, ponete, <u>pon</u> gono; <i>imperf.</i> ponevo; <i>p.r.</i> posi, ponesti, pose, ponemmo, poneste, <u>pos</u> ero; <i>fut.</i> porrò; <i>p.p.</i> posto; <i>ger.</i> ponendo
57 <i>prefiggere</i>	<i>pres.</i> prefiggo, prefiggi, prefigge, prefiggiamo, prefiggete, <u>pre</u> figgono; <i>p.r.</i> prefissi; <i>p.p.</i> prefisso
59 <i>redigere</i>	<i>pres.</i> redigo, redigi, redige, redigiamo, redigete, <u>red</u> igono; <i>p.r.</i> redassi; <i>p.p.</i> redatto
60 <i>redimere</i>	<i>p.r.</i> redensi; <i>p.p.</i> redento
61 <i>riflettere</i>	<i>p.r.</i> riflessi; <i>p.p.</i> riflesso (alle vormen regelmatig bij betekenis 'nadenken')
62 <i>rompere</i>	<i>p.r.</i> ruppi; <i>p.p.</i> rotto
63 <i>scegliere</i>	<i>pres.</i> scelgo, scegli, sceglie, scegliamo, scegliete, <u>sce</u> lgono; <i>p.r.</i> scelsi; <i>p.p.</i> scelto
64 <i>scrivere</i>	<i>p.r.</i> scrissi; <i>p.p.</i> scritto
65 <i>spargere</i>	<i>pres.</i> spargo, spargi, sparge, spargiamo, spargete, <u>sp</u> argono; <i>p.r.</i> sparsi; <i>p.p.</i> sparso
66 <i>spegnere</i>	<i>pres.</i> spengo, spegni, spegne, spegniamo, spegnete, <u>sp</u> engono; <i>p.r.</i> spensi; <i>p.p.</i> spento
67 <i>svellere</i>	<i>p.r.</i> svelsi; <i>p.p.</i> svelto
68 <i>trarre</i>	<i>pres.</i> traggo, trai, trae, traiamo, traete, <u>tra</u> ggoni; <i>imperf.</i> traevo <i>p.r.</i> trassi, traesti, trasse, traemmo, traeste, <u>trass</u> ero; <i>fut.</i> trarrò; <i>p.p.</i> tratto; <i>ger.</i> traendo
69 <i>vivere</i>	<i>p.r.</i> vissi; <i>fut.</i> vivrò; <i>p.p.</i> vissuto

¹⁾ De reductie van *uo* naar *o* in onbeklemdtoonde lettergrepen ('dittongo mobile-regel') wordt in het moderne Italiaans vaak niet toegepast.

6.3 Werkwoorden op -ire

70 sentire

	indicativo			
	<i>presente</i>	<i>imperfetto</i>	<i>passato remoto</i>	<i>futuro</i>
io	sento	sentivo	sentii	sentirò
tu	senti	sentivi	sentisti	sentirai
lui, lei, Lei	sente	sentiva	sentì	sentirà
noi	sentiamo	sentivamo	sentimmo	sentiremo
voi	sentite	sentivate	sentiste	sentirete
loro, Loro	sentono	sentivano	sentirono	sentiranno